

Åsa Nilsson
Yrkesrevisor
044-309 32 53
asa.v.nilsson@skane.se

Datum 2017-06-14
Dnr 1700175

1 (3)

Regionstyrelsen
Hälsa- och sjukvårdsnämnden
Sjukvårdsnämnd SUS
Sjukvårdsnämnd Sund
Sjukvårdsnämnd Kryh

För kännedom till
Enheten för läkemedelsstyrning
Läkemedelsrådet
Koncerninköp

Granskning av Läkemedel (rapport nr 5 - 2017)

Revisorerna har granskat Läkemedel i Region Skåne. Sirona AB har biträtt i granskningsarbetet och upprättat bifogad rapport. Kontaktperson från revisorskollegiet har varit Hans Johansson med Åsa Nilsson som projektledare från revisionskontoret.

Granskningens syfte har varit att ge revisorerna ett underlag för att bedöma hur Region Skåne arbetar med hanteringen av läkemedelsfrågor. Denna fördjupningsgranskning kartlägger och bedömer om Region Skånes organisation, rutiner och system beträffande läkemedelshanteringen är ändamålsenligt utformade ur ekonomisk synpunkt.

Granskningen har omfattat det regionövergripande perspektivet i form av hälso- och sjukvårdsnämnden samt regionstyrelsen genom enheterna Läkemedelsstyrning, Läkemedelsrådet och Koncerninköp. Granskning på förvaltningsnivå har gjorts avseende sjukvårdsnämnderna Kryh, Sund och SUS. Granskningen har primärt omfattat perioden januari till december 2016, och har utförts under mars till maj 2017.

Den sammanfattande bedömningen är att organisationen beträffande hanteringen av läkemedelsfrågorna i Region Skåne är ändamålsenligt utformad ur ekonomisk synpunkt. Läkemedelsorganisationen anses ha en central roll i verksamheterna och en stark styrning. Utifrån granskningen identifieras samtidigt en svaghet gällande den hierarkiska positionen av Enheten för Läkemedelsstyrning inom tjänstemannaorganisationen.

Det kan konstateras att Region Skånes rutiner beträffande hanteringen av läkemedelsfrågorna i Region Skåne är ändamålsenligt utformade ur ekonomisk synpunkt. De rutiner och rekommendationer som ger konkreta och riktade råd till förskrivare anses vara de mest värdefulla. Samtidigt eftersöks mer heltäckande rutiner på lokal nivå, standardiserad uppföljning på lokal nivå, bredare utbildningsinformation (ej enbart farmakologisk) samt att dokument innehållande rutiner och rekommendationer samlas och struktureras för bättre överblickbarhet.

Vidare har Region Skånes IT-system kartlagts och slutsatsen utifrån granskningen är att de IT-system som används idag i Region Skåne i samband med läkemedelsfrågor inte är ändamålsenligt utformade ur ekonomisk synpunkt. IT-systemen bedöms uppfylla ställda krav men det saknas integration mellan det flertalet system som finns och brukas i samband med läkemedelsfrågor. Dessutom saknas beslutsstöd och hjälpmedel för att underlätta arbetet för förskrivare och systemen är komplexa och tidskrävande i hantering.

Vad gäller Region Skånes kostnader för läkemedel har dessa under åren 2014 till 2016 årligen ökat med 7,1 %. För 2016 motsvarade de totala kostnaderna 4 440 miljoner SEK (exklusive sekretessbelagda rabatter till följd av nationella riskdelningsavtal inom trepartsöverenskommelser samt privata primärvårdsgivares rekvisitionskostnader). Region Skånes förmåns-läkemedelskostnader är lägre än rikets genomsnitt och trenden är minskande över tid. Läkemedelskostnadernas andel av total kostnadsutveckling är minskande över tid och Region Skånes prognostiseringsarbete (HSN-budget) stämmer väl överens med faktiskt utfall. Sirona AB menar att samtliga av dessa observationer indikerar att Region Skånes läkemedelskostnader är befogade.

I rapporten framkommer också att förvaltningarnas förskrivningsmönster som baseras på de offentliga vårdgivarnas kostnadsfördelning inom Hälsoval på ATC1 respektive ATC3 nivå är i sin helhet likt, samtidigt som vissa skillnader går att observera. Förutsatt att patienternas behov är jämt fördelat mellan de olika förvaltningarna bör förvaltningarna ha liknande förskrivningsmönster, eventuella skillnader beror antingen på effektivt resursutnyttjande eller över/underförskrivning. Dock förekommer bland annat demografiska skillnader mellan förvaltningarna som försvårar jämförelsen.

Det kan också konstateras att den ekonomiska påverkan av arbetet med läkemedelsgenomgångar, rekommendationslistor och utbytesläkemedel är per idag delvis okänd inom Region Skåne. För samtliga områden bedöms den ekonomiska påverkan i Region Skåne vara positiv, dock är den enskilda ekonomiska effekten svår att uppskatta och följa på kontinuerlig basis. De kostnadsbesparingsestimater som har gjorts i regionen gällande läkemedelsgenomgångar baseras på hälsoekonomiska studier. Den enskilda ekonomiska påverkan av arbetet med rekommendationslistor och utbytesläkemedel följs inte och kostnadsdata är därmed ofullständig.

Konsulten har framfört flera förbättringsförslag men revisorerna vill särskilt lyfta följande **förbättringsområden**:

1. Organisatorisk struktur och gränslinjer inom organisationen som hanterar läkemedelsfrågor bör förtydligas.
2. IT-system relaterade till läkemedelsfrågor - utvecklingen av framtidens vårdinformation.
3. Uppföljning av läkemedelskostnader.

Revisorerna emotser svar på rapporten och särskilt områdena ovan. Vilka åtgärder planeras för att uppnå dessa förbättringar, och hur ser tidplanen ut för detta? Regionstyrelsen och respektive nämnd uppmanas att svara utifrån sina perspektiv och uppdrag.

Vi emotser svar senast 2017-10-06.

För revisorskollegiet

Lars-Erik Lövdén
Ordförande

Johan Rasmusson
Revisionsdirektör